

02.4 V

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Богдан КОРОБКО
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки

Магістр

(назва ступеня вищої освіти)

Освітньої програми

Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти

(назва освітньої програми)

Спеціальності

A 4 Середня освіта

(код і назва спеціальності)

**Полтава
2025 рік**

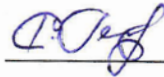
Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія, методологія та організація наукових досліджень» для студентів спеціальності А 4 Середня освіта, другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти», 2025 року.

Розробник: Чернишов Віктор Володимирович, доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Світлана ГАЛАУП

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Алла БОЛОТНІКОВА

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії

Віктор ЧЕРНИШОВ

«28» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма здобуття освіти
		денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань	обов'язкова
Загальна кількість годин – 90		
Модулів – 1	Спеціальність	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3	<u>А 4 Середня освіта</u>	1-й
		Семестр
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	1-й
		Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		14 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Індивідуальна робота:
		0 год.
		Вид контролю: диференційований залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 30/60

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Філософія, методологія та організація наукових досліджень» має на меті ознайомлення студентів з історією, філософією, методологією та організацією сучасних наукових досліджень та формування інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей, таких як:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

ЗК 7 Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, володіння навичками критичного мислення у процесі пошуку, оброблення та аналізу інформації.

ЗК 8 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

СК 7 Здатність планувати та організовувати наукове дослідження, творчий проєкт, обґрунтовувати, узагальнювати, оформляти згідно із сучасними вимогами та презентувати їхні результати, послуговуючись відповідним методологічним інструментарієм, та дотримуватися вимог академічної доброчесності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є дисципліни, що формують основу підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Очікуваними програмними результатами вивчення дисципліни «Філософія, методологія та організація наукових досліджень», згідно освітньо-професійної програми «Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти» є:

ПР 2 Продувати іншомовні письмові тексти різного функціонального спрямування, демонструючи здатність критично осмислювати об'єктивну дійсність та аргументувати власне бачення ситуації.

ПР 5 Використовувати наукову, довідкову, методичну літературу рідною та іноземною мовами, сучасні методи обробки інформації для здійснення педагогічних досліджень в галузі професійної діяльності, критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел.

ПР 6 Володіти основами дослідницької та методологічної культури, керуватися принципами академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження наукової /творчої діяльності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	ЄКТС значення	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.

64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

✓ **поточний контроль**

- *представлення доповіді з відповіддю на питання за планом семінарського заняття;*
- *участь в обговоренні;*
- *усне опитування;*
- *тестування;*
- *виконання завдань самостійної роботи.*

✓ **підсумковий контроль**

- *диференційований залік.*

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ФІЛОСОФІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Наука як соціокультурний феномен в історичній ретроспективі і сьогодні

Генеza науки в історичній ретроспективі. Визначення науки. Поняття «знання» та «наукове знання». Розмаїття та специфіка наукового досвіду. Класифікація наук. Наука і науковий світогляд. Виклик сцієнтизму. Філософія і наука: метафізика, етика, філософія науки.

Семінарське заняття № 1

Тема 2. Метафізика наукових досліджень

Що таке метафізика? Різні типи метафізики (матеріалізм, ідеалізм, реалізм, фізикалізм, монізм, дуалізм, тощо). Поняття «картина світу» (наївна, догматична, критична, тощо). Наукова «картина світу». Наука як діяльність. Науковий поступ. Поняття «науковий прогрес», «наукова революція», «наукова парадигма».

Семінарське заняття № 2

Тема 3. Логіка наукових досліджень

Поняття «раціональність». Типи наукової раціональності (класичний, модерний, постмодерний, посткласичний, тощо).

Семінарське заняття № 3

Змістовий модуль 2. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 4. Методологічний рівень наукових досліджень

Методи та методологія. Множинність методологічних систем. Методологічні проблеми нелінійної науки. Галузеві та міждисциплінарні наукові дослідження.

Семінарське заняття № 4

Тема 5. Загальні методи наукових досліджень

Загальні методи та процедури наукових досліджень. Методи емпіричного та теоретичного досліджень, структура емпіричного та теоретичного знання.

Семінарське заняття № 5

Тема 6. Спеціальні методи наукових досліджень

Методологічні засади природничих наук. Методологічні засади соціальних та гуманітарних наук.

Семінарське заняття № 6

Змістовий модуль 3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 7. Технологія наукових досліджень

Поняття наукового співтовариства та наукової комунікації. Поняття наукової та методологічної культури. Специфіка її формування та способи її реалізації. Плюралізм підходів та засобів підвищення ефективності наукової діяльності.

Тема 8. Підготовка наукових досліджень

Система організації наукової діяльності. Структура та етапи організації наукових досліджень. Базова модель процесу наукового дослідження. Концепція академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи: підготовка, оформлення і захист.

Семінарське заняття № 7

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми здобуття освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Філософія наукових досліджень						
Тема 1. Наука як соціокультурний феномен в історичній ретроспективі і сьогодні	12	2	2			8
Тема 2. Метафізика наукових досліджень	12	2	2			8
Тема 3. Логіка наукових досліджень	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6			24
Змістовий модуль 2. Методологія наукових досліджень						
Тема 4. Методологічний рівень наукових досліджень	12	2	2			8
Тема 5. Загальні методи наукових досліджень	12	2	2			8
Тема 6. Спеціальні методи наукових досліджень	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 2	36	6	6			24
Змістовий модуль 3. Організація наукових досліджень						
Тема 7. Технологія наукових досліджень	8	2				6
Тема 8. Підготовка наукових досліджень	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 3	18	4	2			12
Усього годин	90	16	14			60

9. Перелік питань для семінарських занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Семінарське заняття 1. Наука як соціокультурний феномен 1. Генеза науки в історичній ретроспективі. 2. Визначення науки. 3. Поняття «знання» та «наукове знання». Розмаїття та специфіка наукового досвіду. 4. Класифікація наук.	2
Семінарське заняття 2. Метафізика наукових досліджень 1. Що таке метафізика? 2. Різні типи метафізики (матеріалізм, ідеалізм, реалізм, фізикалізм, монізм, дуалізм, тощо). 3. Поняття «картина світу» (наївна, догматична, критична, тощо). Наукова «картина світу». 4. Наука як діяльність. Науковий поступ. Поняття «науковий прогрес», «наукова революція», «наукова парадигма».	2
Семінарське заняття 3. Логіка наукових досліджень 1. Поняття «раціональність» та «наукова раціональність». 2. Типи наукової раціональності (класичний, модерний, постмодерний,	2

посткласичний, тощо).	
Семінарське заняття 4. Методологія та методика наукових досліджень 1. Методи та методологія. 2. Множинність методологічних систем. 3. Нелінійна наука. Методологічні проблеми нелінійної науки. 4. Галузеві та міждисциплінарні наукові дослідження.	2
Семінарське заняття 5. Загальні методи наукових досліджень 1. Загальні методи та процедури наукових досліджень. 2. Методи емпіричного та теоретичного досліджень. 3. Структура емпіричного та теоретичного знання.	2
Семінарське заняття 6. Спеціальні методи наукових досліджень 1. Методологічні засади природничих наук. 2. Спеціальні методи природничих наук. 3. Методологічні засади соціальних та гуманітарних наук. 4. Спеціальні методи наукових досліджень соціальних та гуманітарних наук.	2
Семінарське заняття 7. Організація наукових досліджень 1. Система організації наукової діяльності. 2. Структура та етапи організації наукових досліджень. 3. Базова модель процесу наукового дослідження. 4. Кваліфікаційні роботи: підготовка, оформлення і захист. Концепція академічної доброчесності.	2
Усього	14

10. Перелік питань для практичних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Практичні заняття не передбачені.	

11. Перелік питань для лабораторних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Лабораторні заняття не передбачені.	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи здобувача вищої освіти є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні філософські та наукові концепції та робити самостійні висновки.

Види самостійної роботи здобувача вищої освіти:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій програмі навчальної дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
		для денної форми
1	Наука і науковий світогляд. Виклик сциентизму. Філософія і наука: метафізика, етика, філософія науки. Поняття «протонаука». Протонаукові знання стародавніх цивілізацій (шумеро-вавилонської, єгипетської, індійської, китайської, американської). Зародження філософії та науки у стародавній Греції. Зв'язок філософського та наукового знання. Головні діячі античної наукової думки від Талеса з Мілету до Северина Боеція. Наукова парадигма Арістотеля-Птолемея. Наука у добу європейського Середньовіччя. Ранній період (V-VII ст.). Каролінгське відродження: народження шкіл та університетів. Феномен схоластики. Доба хрестових походів: наукові знання в контексті арабської та єврейської культур та їх вплив на становлення наукових досліджень у Європі. Схоластична філософія та університетська наука XII-XVI ст.	8
2	Передумови «Великого Відродження наук та мистецтв» у XIII–XVI ст.. Жебрацькі ордени: домініканці та францисканці. Боротьба реалізму та номіналізму. Вплив Візантії у царині приватної освіти. Приватні студії. Гуманістична картина світу. Філософія та наука раннього Нового часу – XVI – XVII ст. Філософія і методологія науки Френсіса Бекона. Філософія і методологія науки Рене Декарта. Ісак Ньютон. Готфрід Вільгельм Ляйбніц. Школа Християна Вольфа. Філософська критика науки: Джордж Берклі та Девід Г'юм. Філософія і наука у добу Просвітництва – кін. XVII–XVIII ст. Жан-Жак Руссо. Іммануїл Кант.	8
3	Філософія і наука XIX століття. Науковчення Йозефа Фіхте. Філософія і наука Георга Вільгельма Фрідріха Гегеля. Позитивізм та емпіріокритицизм: Огюст Конт, Ріхард Авенаріус, Ернест Мах. Марксизм: Карл Маркс, Фрідріх Енгельс та ін. Утилітаризм: Джеремі Бентам, Джон Стюарт Міль та ін. Прагматизм: Чарльз Сандерс Пірс, Вільям Джеймс, Джон Дьюї. Філософія наукового пізнання Анрі Бергсона.	8
4	Логіко-орієнтована традиція у філософії науки: логічний емпіризм і фальсифікаціонізм К. Поппера. Позитивізм, емпіризм і методологія індуктивізму. Методологія фальсифікаціонізму К. Поппера. Історична школа у філософії науки. Критика позитивізму в концепції особистісного знання М. Полані. «Структура наукових революцій» Т. Куна. Розвиток історичного підходу у філософії науки С. Тулміном. Методологія науково-дослідницьких програм І. Лакатоса. Методологічний анархізм П. Фейєрабенда. Проблема несумірності.	8
5	Проблеми наукової раціональності та реалізму в сучасній філософії науки. Проблема реалізму в сучасній філософії науки. Критика догматичної раціональності (Л. Лаудан та Х. Патнем). Критика метафізичного реалізму. Реалізм «із людським обличчям» (Х. Патнем). Антиреалізм у сучасній філософії науки. Конструктивний емпіризм Бас ван Фраассена. Методологічне значення герменевтики та феноменології для здійснення досліджень у гуманітарних науках. Герменевтика як загальногуманітарна методологія. Роль феноменологічного методу	8

	в пізнанні гуманітарних наук.	
6	Методи емпіричного та теоретичного досліджень, структура емпіричного та теоретичного знання. Загальнонаукові та спеціальні, емпіричні та теоретичні, кількісні та якісні методи. Структура емпіричного та теоретичного знання. Методологічні проблеми нелінійної науки. Сучасна глобальна наукова революція як становлення постнекласичної науки. Зміна засад розуміння реальності в сучасній науковій картині світу: від незмінності до глобального еволюціонізму. Синергетика як загальнонаукова дослідницька програма вивчення процесів самоорганізації. Конструктивна роль хаосу у становленні складних систем. Принципова складність фракталів. Переоцінка ролі фундаментальних теорій у нелінійному природознавстві. Методологічні засади природничих наук. Методологічні засади соціальних та гуманітарних наук. Методологія економічної науки. Філософія та методологія науки як теорія економічної науки. Дискусії про «правильний» метод економічної науки. Сучасні методологічні проблеми економічної науки. Методологія і процедури соціологічного дослідження. Методологічні засади психології. Методологічні засади філологічних дисциплін. Методологічні засади педагогічної науки.	8
7	Поняття наукового співтовариства та наукової комунікації. Поняття наукової та методологічної культури. Специфіка її формування та способи її реалізації. Концепція академічної доброчесності, основні напрями та перспективи її реалізації. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Послідовність проведення теоретичних та експериментальних досліджень. Ефективність науково-дослідної роботи. Плюралізм підходів та засобів підвищення ефективності наукової діяльності.	6
8	Кваліфікаційні роботи: підготовка, оформлення і захист. Підготовка до захисту і захист курсових та кваліфікаційних робіт. Наукова публікація як представлення результатів наукового дослідження. Магістерська робота (дисертація) як кваліфікаційне дослідження.	6
	Разом	60

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні та наочні методи навчання. Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, семінарських занять, індивідуальних та групових консультацій. Під час проведення лекцій та семінарських занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення. До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація. Також застосовуються методи навчання, які дозволяють безпосередньо формувати soft-skills: «мозкові штурми», дебати, квести, дискусії.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому занятті.

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів для денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Філософія, методологія та організація наукових досліджень» за видами робіт*

Види робіт / контролю	Перелік тем							
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8
	Семінарське заняття							
	1	2	3	4	5	6	7	
Доповідь з відповіддю на питання за планом семінарського заняття	4	4	4	4	4	4		4
Участь в обговоренні			2	2	2	2		2
Виконання завдань самостійної роботи	4	4	4	4	4	4	4	4
Усього за темами	8	8	10	10	10	10	4	10
Диференційований залік	30							
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100							

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання доповіді з відповіддю на питання за планом семінарського заняття

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
4	Представлена доповідь повністю розкриває питання семінарського заняття у повному обсязі, добре структурована, містить послідовний й добре обґрунтований виклад матеріалу з прикінцевими висновками. Студент демонструє гарне знання фактичного матеріалу, володіє понятійним апаратом, демонструє уміння творчо розв'язувати завдання.
3	Представлена доповідь розкриває питання семінарського заняття у достатньому обсязі, доповідь добре структурована, містить послідовний й обґрунтований виклад матеріалу з прикінцевими висновками. Студент демонструє гарне знання фактичного матеріалу, хоча допускає окремі неточності, загалом володіє понятійним апаратом (допускаються 1-2 неточності у використанні понятійного матеріалу).

	лу).
2	Представлена доповідь загалом розкриває питання семінарського заняття у достатньому обсязі, але із несуттєвими помилками, доповідь достатньо структурована, містить послідовний виклад матеріалу з прикінцевими висновками. Студент загалом демонструє знання фактичного матеріалу, хоча може допускати окремі неточності, загалом володіє понятійним апаратом, але питання розкриті лише частково, без глибокого проникнення у його суть та/або висновкам бракує повноти.
1	Представлена доповідь розкриває питання семінарського заняття не у повному обсязі, доповідь недостатньо структурована та/або матеріал викладений не достатньо послідовно або частково. Студент частково володіє знаннями фактичного матеріалу, при поясненні понять допускає помилки, проте суть питання в основному розкрита, не зважаючи на зазначені вище упущення.
0	Доповідь не представлена, не відповідає змісту питання або містить суттєві помилки.

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами участі в обговоренні

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	Студент ставить запитання і дає відповіді, які свідчать про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Студент ставить слушні запитання і дає загалом вірні відповіді, але з деякими помилками, допускає неточності у викладенні фактичного матеріалу або у використанні науково-понятійного апарату.
0	Студент не бере участі в обговоренні або не вміє ставити питання, допускає суттєві помилки у відповідях на питання, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
4	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
3	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
2	Виконання завдань самостійної роботи виконано не у повному обсязі та/або містить суттєві помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як середній.

1	Завдання самостійної роботи виконано із суттєвими помилками, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як низький.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як незадовільний.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування**

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	
60 – 63	E – достатньо	3 – задовільно
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином:

- робота на семінарських заняттях (усні відповіді, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять), виконання контрольних робіт – до 70 балів.

Присутність на лекціях і семінарських заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є *диференційований залік*. Здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. **Чернишов В.В. (укладач).** Курс лекцій з дисципліни «**Філософія, методологія та організація наукових досліджень**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **А 4 «Середня освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 83 с.
2. **Чернишов В.В.** Методичні рекомендації для семінарських занять з дисципліни «**Філософія, методологія та організація наукових досліджень**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **А 4 «Середня освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 12 с.
3. **Чернишов В.В.** Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «**Філософія, методологія та організація наукових досліджень**» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності **А 4 «Середня освіта»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 18 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Афанасьєв А.І., Жарких В.Ю. Філософія та методологія наукових досліджень. Одеса, 2023. 115 с.
2. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Організація та методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: Право, 2017. 448 с.
3. Дейнека О.Г., Крихтіна Ю.О., Ковальов А.Ю. Методологія та організація наукових досліджень: конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2023. 67 с.
4. Добронравова І.С., Руденко О.В. та ін. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб.; за ред. І.С. Добронравової (ч. 1), О.В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с. [Електронний ресурс: <http://philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>]
5. Зацепіна Н.О., Віндюк А.В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 155 с.
6. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
7. Пушкар О.І. Методологія та організація наукових досліджень [Електронний ресурс]: навчальний посібник. Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Електрон. текстові дані. (9,76 МБ). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 866 с.
8. Рашкевич Н.В., Отрош Ю.А. (укладачі). Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків, 2022. 291 с.
9. Фесюк В. О. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2022. 126 с.
10. Chernyshov V., Balatska O. «Centred» Approaches in the Education Theory and Practice: Pros and Cons. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць*. 2024. Т. 3, вип. 76. С. 148–153.
11. Chernyshov V., Balatska O. The Philosophical Foundations of Research Methodologies in Education. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 86, том 4, 2025. С. 142-147.
12. Dowson C. A Practical Guide to Research Methods. A User-Friendly Manual For Mastering Research Techniques and Projects. 3rd ed. Oxford: How to Books Ltd., 2007. 169 p.
13. Fowers B.J., Cokelet B., Leonhardt N.D. The Science of Virtue. A Framework for Research. Cambridge: Cambridge University Press, 2024. 384 p.
14. Kara H. The Bloomsbury Handbook of Creative Research Methods. London: Bloomsbury Academic, 2024. 323 p.
15. Miller D.M., Jalobeanu D., (eds.). The Cambridge History of Philosophy of the Scientific Revolution. Cambridge: Cambridge University Press, 2022. 536 p.

16. Paprica P.A. Research Project Management and Leadership A Handbook for Everyone. Toronto: University of Toronto Press, 2024. 286 p.
17. Ponce O.A., Pagan-Maldonado N., Encarnacion A.L.C. Introduction to the Philosophy of Educational Research. London, New York: Routledge, River Publishing, 2021. 190 p.
18. Serrador P.M. Mastering Project Leadership Insights from the Research. New York: CRC Press, 2025. 179 p.

Допоміжна

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
2. Воронкова В.Г., Кириєнко С.І. та ін. (укладачі). Методологія та організація наукових досліджень. Навчально-методичний посібник. Запоріжжя, 2015. 94 с.
3. Дудніков С.М. Методологія і організація наукових досліджень: конспект лекцій з курсу. Харків, 2020. 45 с.
4. Мешков В.М. (укладач). Філософія науки і техніки. Конспект лекцій. Для студентів, магістрів і аспірантів усіх спеціальностей та форм навчання із дисциплін „Філософія і методологія наукового пізнання” та „Філософські проблеми наукового пізнання”. Полтава: ПолтНТУ, 2006. 106 с.
5. Момот О. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посіб. Полтава: ПП Астроя, 2023. 99 с.
6. Рассоха І.М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Харків: ХНАМГ, 2011. 76 с.
7. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки: підручник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.
8. Утюж І.Г., Спиця Н.В., Сепетий Д.П., Мегрелішвілі М.О. Філософія науки. Етика та методологія наукового дослідження : навч.-метод. посіб. для підготовки докторів філософії «Doctor of Philosophy» (PhD) / І.Г. Утюж [та ін.]. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 76 с.
9. Чмиленко Ф.О., Жук Л.П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Дніпро: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
10. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу «Філософія, методологія та організація наукових досліджень» на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6062>
2. Методологія та організація наукових досліджень: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23346>
3. Research Philosophy & Methodology: <https://research-methodology.net/research-philosophy/>
4. The top list of academic research databases: <https://paperpile.com/g/academic-research-databases/>